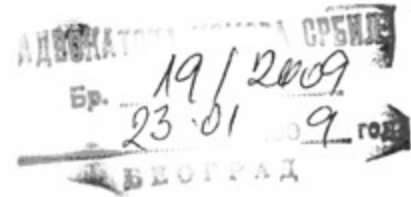

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
В Л А Д А
05 Број: 037-5460/2008-002
22. јануар 2009. године
Београд

МИНИСТАРСТВО СПОЉНИХ ПОСЛОВА

БЕОГРАД

У прилогу вам достављамо, ради информисања, Закључак Владе 05 Број: 037-5460/2008-002 од 22. јануара 2009. године о прихватању Извештаја са шестог састанка Радне групе за приступање Републике Србије Светској трговинској организацији и билатералних преговора о либерализацији тржишта роба и услуга, одржаних 16. и 17. децембра 2008. године у Женеви.

Прилог: 1

Достављено:

- Народна банка Србије
- Канцеларија за европске интеграције
- Инжењерска комора Србије
- Комора овлашћених ревизора
- Републичка агенција за телекомуникације
- ⊖ Адвокатска комора Србије

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/07 и 71/5-исправка, 101/07 и 65/08),

Влада доноси

ЗАКЉУЧАК

1. Прихвата се Извештај са шестог састанка Радне групе за приступање Републике Србије Светској трговинској организацији и билатералних преговора о либерализацији тржишта роба и услуга, одржаних 16. и 17. децембра 2008. године у Женеви, која је саставни део овог закључка.

2. Задужују се министарства у чијој је надлежности реализација Плана законодавних активности, усвојеног Закључком Владе на седници од 30. октобра 2008. године да месечно извештавају Министарство економије и регионалног развоја о реализацији Плана.

3. Задужују се министарства у чијој је надлежности реализација Акционог плана измене регулативе у области система издавања увозних и извозних дозвола и других административних процедура које претходе извозу, увозу, односно транзиту робе у циљу усаглашавања са правилима и принципима Светске трговинске организације, усвојеног Закључком Владе на седници од 4. октобра 2007. године, да месечно извештавају Министарство економије и регионалног развоја о реализацији Акционог плана.

4. Задужују се министарства чији представници су чланови Комисије за координацију процеса приступања Републике Србије Светској трговинској организацији, да приликом измене, или доношења нових прописа сарађују са Министарством економије и регионалног развоја, како би се правила и принципи Светске трговинске организације и захтеви за либерализацијом трговине услугама уградиле у прописе на начин и у мери у којој је то могуће, и тиме реализовала планирана динамика у преговорима у оквиру Светске трговинске организације.

5. Овај закључак, ради реализације, доставити Министарству економије и регионалног развоја, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарству финансија, Министарству трговине и услуга, Министарству здравља, Министарству за инфраструктуру, Министарству рударства и енергетике, Министарству за телекомуникације и информационо друштво, Министарству животне средине и просторног планирања, Министарству за државну управу и локалну самоуправу, Министарству за науку и технолошки развој, Министарству рада и социјалне политике, Министарству правде, Министарству просвете, Министарству културе, Министарству унутрашњих послова и Заводу за интелектуалну својину, а ради информисања – Министарству спољних послова, Народној банци Србије, Канцеларији за европске интеграције, Инжењерској комори Србије, Комори овлашћених ревизора, Републичкој агенцији за телекомуникације и Адвокатској комори Србије.

05 Број: 037-5460/2008-2

У Београду, 22. јануара 2009. године

Тачност преписа оверава
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР
Јамара Стојчевић

ВЛАДА

ПРВИ ПОТПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ -
ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА ВЛАДЕ

Ивица Дачић, с.р.

**ИЗВЕШТАЈ СА ШЕСТОГ САСТАНКА РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ПРИСТУПАЊЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ СВЕТСКОЈ ТРГОВИНСКОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ И
БИЛАТЕРАЛНИХ ПРЕГОВОРА О
ЛИБЕРАЛИЗАЦИЈИ ТРЖИШТА РОБА И УСЛУГА,
ОДРЖАНИХ 16. И 17. ДЕЦЕМБРА 2008. ГОДИНЕ У ЖЕНЕВИ**

Шести састанак Радне групе за приступање Републике Србије Светској трговинској организацији (СТО) одржан је 17. децембра 2008. године у Женеви. Делегацију Републике Србије (РС) је предводила Весна Арсић, државни секретар у Министарству економије и регионалног развоја. Такође, 16. и 17. децембра је одржана и серија билатералних преговора са заинтересованим чланицама Радне групе за приступање Републике Србије СТО (РГ) о либерализацији тржишта роба и услуга. Посебне консултације одржане су са представницима Делегације Европске комисије (ЕК) при међународним организацијама у Женеви.

Састанак РГ за приступање Србије СТО

Шестим састанком РГ је председавала г-ђа Шверд-Капра, амбасадорка Шведске у СТО, којој је ово био први састанак у улози председавајуће РГ. На састанку су били присутни представници великог броја чланица СТО: ЕК (уз представнике свих земаља чланица), САД, Кина, Јапан, Кореја, Канада, Малезија, Пакистан, Индија, Украјина, Норвешка, Еквадор, Саудијска Арабија, Хрватска као и велики број земаља у приступању.

У уводном излагању, В.Арсић, шеф делегације РС, упознала је присутне са тренутном економском ситуацијом у земљи и активностима предузетим од последњег састанка РГ одржаног у мају о.г. Економски трендови у 2008. години су оцењени као позитивни, са растом БДП од 7%, инфлацијом око 10%, дефицитом буџета од око 2% и растом трговине од 22% и извоза од око 20%. Конкурентност привреде је значајно повећана путем приватизације у реалном и финансијском сектору. Један од главних макроекономских проблема јесте питање незапослености (18.6% у 2008. години). У осврту на ефекте тренутне финансијске кризе, В.Арсић је рекла да РС до сада није осетила значајнији утицај, захваљујући реформи банкарског система и рестриктивној монетарној политици. Влада РС тренутно ради на доношењу мера којим би се спречиле очекиване средњорочне последице кризе. Приступање СТО остаје један од главних циљева Владе. Наглашено је да је циљ Владе да заврши процес приступања СТО до краја 2009. године.

Представник ЕК је поздравила велики прогрес који је РС постигла у овој години. Најавила је скоро потписивање билатералног протокола, пре наредног састанка РГ и позвала је остале чланице СТО да убрзају преговоре са нашом страном. САД су поздравиле постигнути напредак у процесу приступања. Истакнуто је да су обављене консултације биле детаљне и продуктивне, али и да је неопходан даљи прогрес на пољу усклађивања и усвајања релевантних прописа. Изразили очекивање да РС и даље доставља нацрте релевантних прописа за приступање СТО Секретаријату СТО, како би чланице могле дати своје предлоге и коментаре у складу са правилима СТО, које би требало уградити у прописе.

Швајцарска је објавила да су завршени преговори о робама, као и да се надају скором закључивању преговора о услугама и изразила очекивање да РС у релативно кратком периоду може постати пуноправна чланица СТО.

Своју подршку брзом приступању Србије изразили су и представници Кореје, Норвешке, Кине, Јапана, Украјине и Хрватске.

У делу састанка који је био посвећен разматрању Нацрта извештаја РГ питања су постављали представници САД (највећи број питања), Хрватске и ЕУ. Питања су се односиле на следеће области: девизно пословање и плаћање (САД), приватизација (САД), политика цена (САД), примену међународних уговора и функционисање судова (САД), право на обављање трговине (САД), дажбине на увоз (САД), царинско вредновање (САД), индустријска политика и субвенције (САД), техничке препреке у трговини (САД, ЕУ, Хрватска), санитарне и фитосанитарне мере (САД, ЕУ, Хрватска), контрола квалитета лекова (САД), државна трговинска предузећа (САД), слободне зоне (САД) и интелектуална својина (САД). Делегација РС је одговорила на лицу места на готово сва питања, при чему је наступала координирано и давала свеобухватне и детаљне одговоре на постављена питања. Б.Тодоровић, помоћник министра економије и регионалног развоја, је представила План законодавних активности, наглашавајући да је Влада усвојила велики број важних прописа, као и да се очекује њихово скоро усвајање од стране Народне скупштине.

Председавајућа је у завршној речи позвала чланице РГ да убрзају преговоре са РС. Рок за достављање нових питања у вези са Нацртом извештаја РГ је 30. јануар 2009. године. Време одржавања следећег састанка РГ је остало отворено, али је најављено за прву половину 2009. године. Још једном је наглашено да српска делегација пренесе ставове Влади да даљи прогрес у приступању Србије СТО изузетно зависи од законодавне активности Србије у наредним месецима.

Шести састанак РГ се може оценити као врло успешан. Начињен је суштински напредак у процесу, посебно на тзв. билатералном плану, имајући у виду завршетак преговора о понуди за робе са Швајцарском (у новембру о.г.) и Норвешком. На мултилатералном плану је најважније завршити процес усвајања преосталих закона, чиме се стварају услови за бржи завршетак процеса приступања СТО. Очекујемо наставак билатералних преговора за робе и услуге са преосталим заинтересованим чланицама у фебруару следеће године, пошто је већи број чланица изразио интерес да се сретне са делегацијом РС, пре одржавања следећег, седмог састанка РГ.

Билатерални преговори

Делегација РС одржала је серију билатералних преговора о:

– **либерализацији тржишта роба** (детаљан извештај се налази у Прилогу 1) и то са следећим заинтересованим чланицама РГ: САД, Јапан, Норвешка, Еквадор и Украјина.

- Преговори са Норвешком су успешно окончани.
- Представник Мисије Бразила при СТО је доставио одговор на нашу понуду за царинске преговоре о индустријским робама у писаној форми без одржавања састанка.

- Смањен је број отворених питања у преговорима са САД. Представник САД је најавио да ће доставити листу специфичних захтева за снижавање царинских стопа за пољопривредне производе након завршетка преговора о стопама за индустријске производе. Највећи проблем у преговорима са САД представља њихов захтев да царинске стопе за пољопривредне производе не буду веће од 15%.

- У преговорима са Јапаном представљене су могућности наше либерализације према њиховим захтевима.

- Представник Еквадора је назначио производе од значаја за извоз Еквадора уз захтев да се ти производи додатно либерализују с наше стране.

- Најоштрији захтев у билатералним преговорима до сада је упућен од стране Украјине. Иако им је предложено да РС и Украјина међусобно либерализују

тржишта роба путем споразума о слободној трговини, ово је категорички одбијено од стране представника Украјине.

– **либерализацији тржишта услуга** (детаљан извештај у Прилогу 2) и то са следећим заинтересованим чланицама РГ: САД, Бразил, Швајцарска, Јапан, Норвешка и Украјина.

- САД су генерално позитивно оцениле ревидирану понуду али су истакли да постоје отворена питања о којима је неопходно наставити преговоре.

- Представник Бразила коментарисао је искључиво хоризонтални део понуде, при чему се тражила прецизнија дефиниција public utilities. Није било захтева у вези са специфичним секторима услуга.

- Швајцарска страна је имала бројна питања која су обухватила широк спектар услуга, а изражен је интерес за поновним сусретом почетком фебруара, како би се убрзали преговори. Швајцарска је поновила да је за њих неприхватљива дефиниција и обухват public utilities, која даје могућност потпуног затварања (ексклузивна и монополска права) неких сектора услуга. Представница Јапана истакла посебно задовољство напретком у делу дистрибутивних и телекомуникационих услуга, али се очекује додатна либерализација у поморском транспорту и осигурању.

- Преговори о услугама са Норвешком су довели до даљег напретка, али захтеви за већом либерализацијом су присутни у сектору поморског транспорта, осигурања и реосигурања, архитектонских и инжењерских услуга и сектора енергетике. Очекују акциони план либерализације фиксне телефоније како би могли размотрити оправданост прелазног периода од 5 година за елиминисање монопола у овом сектору. Достављени украјински захтеви су изузетно опсежни, при чему се тражи неочекивано висок степен либерализације.

Консултације са представницима Делегације ЕК при међународним организацијама у Женеви

16. децембра о.г. је одржан састанак са представницима Делегације ЕК при међународним организацијама у Женеви на коме је Ц.Кларк, заменик амбасадора у Делегацији, истакао задовољство нивоом сарадње РС и ЕУ и посвећеношћу РС брзом окончању процеса приступања СТО. В.Арсид је захвалила на подршци и обавестила саговорнике о низу активности које је Влада предузела на овом плану и изразила очекивање да ће први сет закона релевантних за приступање РС СТО бити усвојен до краја године. Договорено је да представник ЕК на састанку РГ за приступање пошаље јасан сигнал осталим чланицама СТО да се очекује скоро потписивање билатералног протокола о либерализацији трговине робом и услугама између РС и ЕУ, како би се остале чланице СТО подстакле да убрзају и приводе крају преговоре са РС. Представници ЕК су истакли да ће обавити билатералне разговоре са чланицама СТО које су изашле са обимним захтевима за преговоре, а са којима РС већ месецима покушава да се билатерално сретне (Канада и Кореја), као и са САД у вези са захтевом да царине у пољопривреди после приступања не могу бити више од 15%, што је неприхватљиво за нашу страну али и за ЕУ. ЕК је позитивно оценила нашу иницијативу за одржавање плурилатералних састанака о санитарним и фитосанитарним мерама и техничким препрекама у трговини, који би могли бити организовани на пролеће 2009. године (током марта или априла) у време одржавања релевантних Комитета СТО. Договорен је наставак сарадње и редовних консултација са представницима ЕК у Женеви и Бриселу.

Извештај са билатералних преговора о царинским стопама са чланицама СТО у оквиру приступања Републике Србије Светској трговинској организацији

Билатерални преговори о царинским стопама су одржани 16. и 17. децембра 2008. године у Женеви са следећим чланицама Светске трговинске организације (СТО): САД, Еквадором, Јапаном, Норвешком и Украјином. Преговори се генерално могу оценити као напредак нарочито ако се узме у обзир окончање преговора са Норвешком али и смањени број отворених питања у преговорима са осталим чланицама. Украјина се појавила као нова чланица РГ заинтересована и за билатералне преговоре.

САД

У делу понуде за царинске преговоре који се односи на индустријске производе, преговори су близу окончања. Представник САД је изнео захтев да се додатно сниже царине на примењени ниво у дрвном сектору (сировине и полупроизводи) и сектору осталих метала осим гвожђа. У додатном захтеву, САД ће назначити појединачне линије за које ће тражити снижавање царина на примењени ниво. Када су питања секторске иницијативе које је РС до сада прихватила, представник САД је изнео да су сагласни са обухватом производа у оквиру сваке иницијативе. Уколико приметите да су неки производи изостављени, такође ће назначити у специфичном захтеву. По питању секторске иницијативе која обухвата производе информационо-технолошког сектора, представник САД је изнео да постоји спор између САД и ЕУ око обухвата ове иницијативе. Наиме, САД тврди да неколико производа припадају овој иницијативи док ЕУ ово оспорава и сматра да је за укључивање и тих производа у иницијативу потребно покренути нове преговоре. У принципу, представник САД је тражио да РС прихвати ову иницијативу а Секретаријат СТО ће направити листу производа који су укључени у исту. Наша страна је изјавила да смо спремни да прихватимо резултат спора између САД и ЕУ и решење које ће се прихватити и за Црну Гору која завршава процес приступања СТО. Представник САД је још једном поновио да би САД могле да прихвате 15% као највишу царинску стопу за индустријске производе уз јако мали број изузетака са стопама изнад 15%. Препоручили су нам коришћење транзиционог периода у случајевима када се царинска стопа снижава са примењеног нивоа. Захтевају да транзициони период не буде дужи од 5 година.

У оквиру пољопривредних производа, САД су изразиле посебан интерес за снижавање царинских стопа за месо, пилетину, пшеницу и кукуруз, прерађено воће и поврће, осталу прерађену храну, вино и смрзнути концентровани сок од поморанце. Коментар представника САД је био да је царинска заштита на овим производима и даље висока. Понуда за остале пољопривредне производе представља добру основу за даље преговоре. САД страна међу овим производима свој посебан интерес види за соју, колач од сојиног уља, бадем, суво грожђе, пиринач, сојино уље и виски. Поновљен је захтев да РС прихвати секторске иницијативе за семе и производе од семена, пиво и алкохол. За пилетину, свињетину, сушено воће, цитрусе, сок од поморанце, храну за животиње и вино САД ће смањити број захтева. САД сматра да комбинована царинска заштита за пољопривредне производе није прихватљива. Наша страна је одговорила да је пољопривреда има велики значај за РС те у том смислу ова врста заштите игра значајну улогу у заштити пољопривредне производње. Поред тога, специфични део комбиноване царине се заједно са *ad valorem* царином примењује на малом броју производа. Најстрожији захтев од стране САД је да максимални ниво царинске стопе не буде већи од 15%. Наша страна је изјавила да су договорени састанци делегације РС са представницима Министарства за пољопривреду САД. Ови састанци ће бити и прилика да се на суштински начин разговара о пољопривреди у контексту преговора РС о чланству у СТО.

На крају, представник САД је изјавио да би било добро да се преговори заврше у ХС 2002 и тек по завршетку преговора да се коначна понуда за царинеске преговоре пребаци у ХС 2007 (захтев супротан ранијем договору). Листу специфичних захтева за снижења царинских стопа за пољопривредне производе ће нам дати када окончанмо преговоре о индустријским производима.

Еквадор

Након што је наша страна доставила Еквадору понуду за преговоре о царинским стопа као одговор на еквадорски захтев, представник Мисије Еквадора при СТО на билатералном састанку је прецизирао листу тарифних ставова који су од посебног интереса за Еквадор. Листа обухвата углавном пољопривредне производе (риба, резано свеже цвеће, јужно, егзотично и тропско воће, маниока и производи од маниоке, кафа, палмино уље, гуме за жвакање, какао, мармеладе, сокови од тропског и егзотичног воћа). Када су у питању индустријски производи на листи посебних интереса Еквадора налазе се производи текстила и обуће, керамике, дугмад и нелектричне пећи.

Наша страна је изјавила да ће размотрити захтеве Еквадора и одговор послати пре одржавања наредног круга билатералних преговора.

Јапан

Јапан је изразио интерес за снижавање стопа само за индустријске производе. Посебно су изразили интерес за снижавањем стопа за хемијске производе, текстилне производе, производе аутомобилске индустрије, електронске производе и индустријске машине. С обзиром да је Јапан касно изразио интерес за овим билатералним састанком, наша страна је дала назнаке да би у наредној билатералној понуди према јапанском захтеву могли уважити неке од њихових захтева . Јапан је такође (као и САД) тражио да висина царина не би смела да буде већа од нивоа који се сада примењује. Наша страна је одговорила да је пракса и међу чланицама СТО управо супротна, односно да су примењене царине често ниже од консолидованих.

Норвешка

Преговори о царинским стопама са Норвешком су завршени. На последњем билатералном састанку који је одржан у новембру о.г. представници Норвешке доставили су листу производа од посебног интереса за Норвешку. Поред индустријских, велики део производа на тој листи односио се на морску рибу. Наша страна је одговор на овај захтев Норвешке упутила благовремено пре одржавања шестог састанка РГ. Овај пут норвешка страна је захтевала да се додатно сниже царинске стопе само за поједине врсте морске рибе што је наша страна прихватила. Ово је резултирало ставом да није било додатних захтева за спуштањем царина за индустријске производе чиме су преговори о робама окончани.

Украјина

Украјина је 152. земља која је у мају о.г. примљена у чланство СТО. Представници Мисије Украјине при СТО уручили су захтев нашој страни за снижавањем царинских стопа за индустријске и пољопривредне производе. Ово је до сада најоштрији захтев који је РС примила од почетка преговора о приступању СТО. Представницима Украјине је предложено да се отпочну преговори о споразуму о слободној трговини између РС и Украјине, што је са украјинске стране категорички одбијено пре кончања наших преговора о чланству у СТО.

Преговори о либерализацији трговине услугама

Упоредо са одржавањем шестог састанка Радне групе за приступање Републике Србије Светској трговинској организацији (СТО) 16. и 17.децембра 2008. године, одржани су и билатерални преговори са појединим чланицама СТО о либерализацији тржишта услуга, и то са: САД, Бразилом, Швајцарском, Јапаном и Норвешком, а представници Украјине су показали интерес да се укључе у преговоре и уручили су своје прве захтеве.

Преговори су вођени на основу Друге ревидиране понуде за либерализацију тржишта услуга коју је Србија поднела 19. новембра 2008.године, заједно са одговорима на питања постављена на претходној Радној групи за приступање Републике Србије СТО (РГ).

Представници свих чланица са којима су одржани преговори, изразили су задовољство датим одговорима као и ревидираном понудом за либерализацију тржишта услуга, мада су указали на одређена отворена питања и захтеве на којима и даље инсистирају и који ће бити предмет следеће ревизије понуде Србије.

Другом ревизијом понуде за либерализацију тржишта услуга, Србија је

- Унела одређена побољшања и разјашњења и то у хоризонталном делу:
 - ради отклањања нејасноћа у досадашњим преговорима које је изазивао појам „услуге од јавног интереса“, наслов у обухвату је измењен, усаглашен је са ЕУ, у делу „Активности које могу бити предмет јавних или приватних монопола“ и у делу који се односи на субвенције, тако да сада гласи „public utilities“. Ближе објашњење у фусноти одговара консолидованој понуди ЕУ коју су остале чланице СТО прихватиле;
 - у делу који се односи на кретање физичких лица, прецизније је дефинисано присуство страног пословног посетиоца ради оснивања комерцијалног присуства, уведена је нова категорија за лица која преговарају о закључивању уговора о прадаји услуга; такође је рок привременог боравка лица која се трансферишу у оквиру компанија продужен на три године, са могућношћу додатног продужења ;
- У секторски специфичном делу, извршено је пуно обавезивање у 17 сектора:
 - Правне услуге - саветодавне услуге за страно и међународно право,
 - Услуге пореских саветника,
 - Услуге у вези са некретнинама,
 - Услуге менаџмент саветовања,
 - Услуге у вези са менаџмент саветовањем,
 - Услуге одржавања и поправки опреме (осим бродова, авиона и остале транспортне опреме),
 - Услуге паковања,
 - Услуге организовања конвенција (планирање, организовање и услуге маркетинга за конвенције и сл.),
 - Услуге превођења и тумачења,
 - Телекомуникације - у мобилној телефонији,
 - Услуге дистрибуције,
 - Гаранције и обавезе,

- Туристичке агенције и услуге тур-оператора,
 - Услуге новинских агенција,
 - Услуге складиштења,
 - Услуге агенције за превоз терета,
 - Друге помоћне услуге.
- Обавезивање је знатно повећано у пет битних сектора:
 - компјутерским и с њима повезаним услугама,
 - поштанским и курирским услугама,
 - телекомуникационим услугама и
 - у сектору осигурања.
 - Такође су понуђени и транзициони периоди за преузимање пуног обавезивања на период од:
 - пет година код телекомуникационих услуга, и
 - седам година код финансијских услуга (за отварање директних огранака у банкарству и осигурању),
 - Код листе изузећа од клаузуле најповлашћеније нације, елиминисан је услов реципроцитета у осигурању са даном приступања Србије СТО.
 - Техничке измене ради јаснијег дефинисања преузетих обавеза су унете у:
 - сектор услуга животне средине,
 - наслов за финансијске услуге и услуге осигурања и
 - у подсектору банкарских услуга.

У преговорима са представницима појединих чланица СТО посебно је истакнуто следеће:

– САД

Одржане су веома продуктивне консултације, са детаљним разматрањем и објашњењима за сваки сектор/подсектор дат у ревидираној понуди Србије. САД генерално позитивно оценила ревидирану понуду, али истакла да постоје отворена питања, односно захтеви за даљом либерализацијом о којима је неопходно наставити преговоре. Захтев за транзициони период у делу који се односи на телекомуникације (укидање монопола у фиксној телефонији и обавезивање у складу са “Референтним документом”) од 5 година и direct branching у финансијским услугама од 7 година, оцењени су као предугачки, али није генерално одбачена идеја о транзиционим периодима за ове осетљиве секторе. У делу који се односи на финансијске услуге затражен је Акциони план за даљу либерализацију директних огранака, краткорочног кретања капитала и осигурања и реосигурања (МАТ). Упућен захтев за додатну либерализацију у сектору ревизорских (одиторских услуга), грађевинарства, просторног планирања, заштите животне средине, здравства (болничке услуге) и помоћних услуга у дистрибуцији енергената. Такође је додатно тражено проширивање дефиниције обухвата сектора курирских услуга и телекомуникација као и либерализација тзв. call-back услуга. Поред отвореног захтева за либерализацију аудиовизуелног сектора који је остао потпуно искључен из понуде Србије, у складу са политиком хармонизације са ЕУ, додатно је тражено либерализовање биоскопских услуга у сектору рекреативних, културних и спортских услуга.

– **Бразил**

Одржане су прве консултације везане за понуду либерализације тржишта услуга. Представник Бразила је имао коментаре који су се односили искључиво на хоризонтални део понуде, при чему се тражила прецизнија дефиниција „public utilities“. Није било захтева у вези са специфичним секторима услуга те би се могло очекивати да се са Бразилом брзо постигне договор у преговорима о услугама.

– **Швајцарска**

Оцењујемо преговоре као продуктивне и суштински корак напред. Швајцарска страна је имала бројна питања која су обухватила широк спектар услуга, а изражен је интерес за поновни сусрет почетком фебруара, како би се убрзали преговори. Швајцарска је поновила да је за њих неприхватљива дефиниција и обухват „public utilities“, која даје могућност потпуног затварања (ексклузивна и монополска права) неких сектора услуга. Такође је поновљен захтев да се Србија обавезе у хоризонталном делу који се односи на кретање физичких лица, за посебну категорију лица која раде на монтирању и одржавању опреме, као и да се дају јасни критеријуми за постојање квота за кретање лица у оквиру компанија (менаџера, извршних директора, специјалиста). Поновили свој захтев да се услуге животне средине класификују према СТО класификацији уместо класификације ЕУ коју је Србија применила у договору са ЕУ. Додатно су изразили захтев да се либерализују аеродромске услуге и услуге руковања пртљагом у авио саобраћају, што представља услуге које до сада нису биле предмет либерализације у оквиру ГАТС-а. Договорено је да швајцарска страна своје захтеве достави и у писменој форми.

– **Јапан**

Консултације су биле продуктивне и одразиле су даљи напредак ка смањењу броја отворених питања. Представница Јапана истакла посебно задовољство напретком у делу дистрибутивних и телекомуникационих услуга, али је нагласила да се очекује додатна либерализација у поморском транспорту и осигурању (МАТ).

– **Норвешка**

Преговори су довели до даљег напретка у разјашњавању постојећих питања, али захтеви за већу либерализацију су присутни у секторима од приоритетног значаја за Норвешку: у поморском транспорту, где се од Србије тражи обавезивање у контексту системског питања које се односи на земље без мора, осигурања и реосигурања (МАТ), архитектонских и инжењерских услуга, сектора енергетике и телекомуникационих услуга. Поводом понуђеног транзиционог периода за либерализацију фиксне телефоније и прихватање обавеза по тзв. Референтном документу, очекују акциони план либерализације и стручно образложење потребе и оправданости прелазног периода од 5 година за елиминисање монопола у овом сектору. У подсектору везаном за друмски саобраћај, поновили су захтев да се укине постојећи услов за обављање услуга у међународном саобраћају у виду претходног обављања делатности друмског саобраћаја на домаћем тржишту у трајању од три године.

– **Украјина**

Представници Украјине су тек у овој фази преговора о нашем процесу приступања уручили своје захтеве који се односе на изузетно опсежан обухват сектора и подсектора услуга у којима захтевају пуно обавезивање.

**Делегација Републике Србије
која је учествовала на шестом састанку Радне групе
за приступање Републике Србије Светској трговинској организацији
16. и 17. децембра 2008. године у Женеви**

Шеф делегације: Весна Арсић, државни секретар у Министарству економије и регионалног развоја

Министарство економије и регионалног развоја

Бојана Годоровић, помоћник министра
Ана Благојевић, помоћник министра
Јадранка Зенић-Зељковић, шеф Одсека за СТО
Снежана Зубић-Петровић, руководилац групе
Миодраг Дуганџија, самостални саветник
Оливера Вулетић, саветник

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

Мирјана Милошевић, државни секретар
Милош Миловановић, помоћник министра
Јан Бођански, директор Управе за заштиту биља
Зоран Мићовић, директор Управе за ветерину
Синиша Котур, начелник

Министарство финансија

Весна Хрељац – Ивановић, помоћник министра

Министарство трговине и услуга

Сузана Цанић, самостални саветник

Министарство животне средине и просторног планирања

Сандра Симић, саветник